

Јавно комунално предузеће „Топлана“ Књажевац
Милоша Обилића 1. Књажевац 19350
Тел: 019/730-317; 019/731-836; 019/3731-838; 0800019018
Е-mail: toplana_jkp@mts.rs;
ПИБ: 100407422; МБР: 17217666
Интернет адреса: www.jkptoplanaknjazevac.rs
Број: 868
Датум: 22. 11. 2024. год.
Књажевац

Na osnovu člana 21. Zakona o rodnoj ravnopravnosti („Sl. glasnik RS“, br. 52/2021), člana 2. Pravilnika o izradi i sprovođenju plana upravljanja rizicima od povrede principa rodne ravnopravnosti („Sl. glasnik RS“, br. 67/2022) i člana 58. Statuta JKP „Toplana“ Knjaževac, dana 22. 11. 2024. godine, direktor donosi:

PLAN UPRAVLJANJA RIZICIMA OD POVREDE PRINCIPA RODNE RAVNOPRAVNOSTI ZA 2025.GODINU

I. Uvod

Plan upravljanja rizicima JKP „Toplana“ Knjaževac predstavlja garanciju rodne perspektive, urođnjavanja i uravnotežene zastupljenosti polova u postupanjima svih aktera u sprovođenju ovog plana (u daljem tekstu: Plan).

Ovim Planom identifikuju se mogući rizici od povrede principa rodne ravnopravnosti, procenjuje verovatnoća, meri intenzitet i sagledavaju posledice tih rizika, kao i utvrđuju posebne preventivne mere koje se preduzimaju radi sprečavanja tih rizika.

Rodna ravnopravnost podrazumeva jednaka prava, odgovornosti i mogućnosti, ravnomerno učešće i uravnoteženu zastupljenost žena i muškaraca u svim oblastima društvenog života, jednake mogućnosti za ostvarivanje prava i sloboda, korišćenje ličnih znanja i sposobnosti za lični razvoj i razvoj društva, jednake mogućnosti i prava u pristupu robama i uslugama, kao i ostvarivanje jednake koristi od rezultata rada, uz uvažavanje bioloških, društvenih i kulturološki formiranih razlika između muškaraca i žena i različitih interesa, potreba i prioriteta žena i muškaraca prilikom donošenja javnih i drugih politika i odlučivanja o pravima, obavezama i na zakonu zasnovanim odredbama, kao i ustavnim odredbama.

Zakonom o rodnoj ravnopravnosti izričito je zabranjen svaki oblik posredne i neposredne diskriminacije po osnovu pola, polnih karakteristika, odnosno roda, pa se Planom sagledavaju mogućnosti rizika od kršenja ovih odredbi zakona.

Cilj izrade i sprovođenja Plana je preventivno delovanje radi procene rizika i sprečavanja i suzbijanja svake povrede principa rodne ravnopravnosti u JKP „Toplana“ Knjaževac u 2025. godini.

II. Elementi Plana

Plan sadrži:

- 1) spisak oblasti i radnih procesa u JKP „Toplana“ Knjaževac koji su naročito izloženi riziku od povrede principa rodne ravnopravnosti, uključujući i rezultate procene tog rizika;
- 2) spisak preventivnih mera kojima se sprečavaju rizici i rokovi za njihovo preduzimanje;
- 3) način praćenja i izveštavanja o realizaciji Plana, uključujući i obaveštavanje svih zaposlenih o tome kada je pomenuti plan donet, šta je njegov sadržaj i do kada se sprovodi, kao i podatke o licu određenom za sprovođenje mera iz plana upravljanja rizicima.

III. Spisak oblasti i radnih procesa koji su naročito izloženi riziku od povrede principa rodne ravnopravnosti, uključujući i rezultate procene tog rizika

Sa radnopravnog aspekta, imajući u vidu radne procese, do povrede principa rodne ravnopravnosti u JKP „Toplana“ Knjaževac moguće je da dođe usled nepoštovanja principa jednakih mogućnosti za žene i muškarce i principa rodne ravnopravnosti, prilikom:

1. zasnivanja radnog odnosa;
2. trajanja radnog odnosa;
3. vođenja u karijeri i napredovanja zaposlenih;
4. stručnog usavršavanja i osposobljavanja zaposlenih;
5. isplate zarade i drugih naknada za rad jednake vrednosti;
6. korišćenja odmora, bolovanja i drugih odsustva sa rada radi nege deteta ili posebne nege deteta;
7. sticanja osnova za raskid radnog odnosa;
8. odlaska u starosnu penziju.

Analizom stanja u evidenciji zaposlenih, na dan donošenja Plana za 2025. godinu, utvrđeno je sledeće: ukupan broj zaposlenih je 12, od čega je 5 žena i 7 muškaraca, što znači da je odnos zaposlenih, po osnovu pola u JKP „Toplana“ Knjaževac, iznosi 58 % : 42 %, u korist muškaraca. Takođe, analizom zastupljenosti lica na rukovodećim i izvršilačkim radnim mestima utvrđeno je da na rukovodećim radnim mestima zastupljeno: 1 muškarac, a na izvršilačkim radnim mestima je zastupljeno 5 žena i 6 muškaraca, što za posledicu ima da su na rukovodećim radnim mestima pretežno zastupljeni muškarci.

Struktura zaposlenih na osnovu starosne dobi pokazuje da u starosnoj grupi do 30 godina ukupno ima 0 lica ; u grupi od 31 do 40 godina ukupno ima 4 lica, od kojih 1 žena i 3 muškarca; u grupi od 41 do 50 godina ukupno ima 3 lica, od kojih 2 žene i 1 muškarac; u grupi od 51 do 60 godina ukupno ima 1 lice ženskog pola; i u grupi sa preko 60 godina ukupno ima 3 lica, od kojih 1 žena i 3 muškarca. Navedeni podaci ukazuju na to da najviše zaposlenih ima u starosnoj dobi od 30 do 40, kao i u dobi preko 60 godina. Analizom strukture zaposlenih na osnovu stepena obrazovanja (stručne spreme) dolazi se do saznanja da NK ukupno ima 0 lica; PK ukupno ima 0 lica; KV ukupno ima 0 lica, sa SSS ukupno ima 8 lica, od kojih je 3 žene i 5 muškarca; sa VKV ukupno ima 0 lica; sa VŠS ukupno ima 3 lica, od kojih je 1 žena i 2 muškarca; sa VSS ukupno ima 1 lice, i to žena ; sa MA/Mr ukupno ima 0 lica; i sa Dr ukupno ima 0 lica. Iz navedenih podataka proizilazi saznanje da u kategoriji manje obrazovanih sa NK i PK nema zaposlenih, dok sa SSS ima najviše zaposlenih.

Kada je u pitanju struktura lica angažovanih u procesima odlučivanja, razvrstana po polu, treba istaći da se na čelu JKP „Toplana“ Knjaževac, nalazi muškarac, koji obavlja funkciju direktora.

U organu nadzora ukupno ima 3 lica, i to 3 muškarca. Iz navedenih podataka proizilazi da su na najvišim rukovodećim radnim mestima (funkcijama), sa najvećom zaradom zastupljeni muškarci.

Na osnovu analize stanja rodne ravnopravnosti u preduzeću, uočava se antidiskriminatorna i afirmativna politika postizanja rodne ravnopravnosti u okviru koje žene imaju učešće više od 40% zaposlenih u strukturi zaposlenih, osim u organu nadzora gde je zastupljenost muškaraca 100%. Na osnovu napred iznetog može se zaključiti da u JKP „Toplana“ Knjaževac nema osetno neuravnotežene zastupljenosti polova u organizacionoj strukturi, imajući u vidu prirodu osnovne delatnosati preduzeća.

Osnovno merilo za zaposlenje jeste ispunjavanje potrebnih uslova kroz opšte, posebne i funkcionalne kompetencije koje su predviđene za konkretno radno mesto i zvanje, a koje se proveravaju za svakog kandidata/kandidatkinju pojedinačno, nezavisno od pola, polnih karakteristika odnosno roda. U tom smislu, ne možemo govoriti o postojanju bilo kog oblika sistemske diskriminacije po osnovu pola, polnih karakteristika odnosno roda. Zaposlenima u JKP „Toplana“ Knjaževac je zagarantovana jednaka zarada za rad iste ili jednake vrednosti, bez obzira na pol, polne karakteristike odnosno rod. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta nisu predviđeni poslovi za koje postoji opravdana potreba za pravljenjem razlike po polu.

U JKP „Toplana“ Knjaževac, zabranjena je svaka vrsta diskriminacije po osnovu pola, polnih karakteristika i roda. Takođe, jednaka prava i mogućnosti se naročito odnose na jednaku dostupnost poslova, uključujući kriterijume selekcije i uslove selekcije, zasnivanje radnog odnosa, uslove rada i sva zakonska prava iz radnog odnosa, obrazovanje i stručno usavršavanje, napredovanje na poslu, odmore, bolovanja i odsustva, bezbednost i zdravlje na radu, zarade, naknade i druga primanja, informisanje, prestanak radnog odnosa ili radnog angažovanja, kao i na sva druga pitanja u vezi sa radom i po osnovu rada.

Imajući u vidu sve napred navedeno, procena rizika od povrede principa rodne ravnopravnosti u JKP „Toplana“ Knjaževac u 2025. godini izgledala bi ovako:

- intenzitet rizika od povrede rodne ravnopravnosti: **nizak**;
- verovatnoća od povrede povrede principa rodne ravnopravnosti: **zanemarljiva**;
- posledice od povrede povrede principa rodne ravnopravnosti: **minimalne**.

IV. Mere za sprečavanje i suzbijanje rizika od povrede principa rodne ravnopravnosti u 2025. godini

Radi sprečavanja i suzbijanja rizika od povrede principa rodne ravnopravnosti, u JKP „Toplana“ Knjaževac, u 2025. godini, sprovođiće se posebne mere za ostvarivanje jednakih mogućnosti i rodne ravnopravnosti za zaposlene, i to kroz:

- Stvaranje i omogućavanje jednakih mogućnosti za zapošljavanje odnosno radno angažovanje, bez obzira na pol, polne karakteristike, rod i starosnu dob kandidata/kandidatkinje;
- Stvaranje i omogućavanje jednakih mogućnosti za vođenje u karijeri i napredovanje na rukovodeća radna mesta, u skladu sa kvalifikacijama i postignućima, bez obzira na pol, polne karakteristike, rod i starosnu dob zaposlenih;
- Dostupnost dodatnog obrazovanja i stručnog usavršavanja svim kategorijama zaposlenih, u skladu sa potrebama unapređenja posla, bez obzira na pol, polne karakteristike, rod i starosnu dob;
- Stvaranje i omogućavanje jednakih uslova za zaposlene, u pogledu bezbednosti i zdravlja na radu, uslova rada, odmora i odsustava sa rada, uz naročito obraćanje pažnje na odsustva koja se odnose na trudničko i porodiljsko odsustvo, odsustvo radi nege deteta i odsustvo radi posebne nege deteta;
- Sprovođenje mera za sprečavanje svakog oblika diskriminacije, a posebno posredne i neposredne diskriminacije na osnovu pola, polnih karakteristika, roda i starosne dobi;
- Sprovođenjem politike garantovane jednake zarade zaposlenima za rad iste ili jednake vrednosti, bez obzira na pol, polne karakteristike odnosno rod zaposlenog ;
- Prestanak radnog odnosa ne može biti iz razloga koji se tiču pola, polnih karakteristika, odnosno roda zaposlenog, već isključivo iz razloga propisanih zakonom.

V. Donošenje, sprovođenje i izveštavanje, kao i nadzor nad sprovođenjem Plana

Za donošenje, sprovođenje i izveštavanje o sprovođenju Plana odgovoran je rukovodilac, odnosno odgovorno lice u pravnom licu.

S obzirom na to, da je rukovodilac dužan da odredi lice koje će obavljati poslove koordinacije u vezi sa donošenjem, sprovođenjem i izveštavanjem o sprovođenju Plana, on imenuje lice Ivanu Veljković, sekretara preduzeća. U slučaju većeg obima posla, rukovodilac će odrediti da se za obavljanje ovih poslova obrazuje tim ili grupa.

Praćenje realizacije Plana u i ostvarivanja propisanih mera će se sprovoditi kontinuirano, tokom 2025. godine, sa mogućnošću povremenog informisanja rukovodstva i svih zaposlenih o postojanju rizikovanosti o sprovođenju ovog plana se vrši na osnovu člana 5. Pravilnika o izradi i sprovođenju plana upravljanja rizicima od povrede principa rodne ravnopravnosti na propisanom obrascu uz pravilnik.

Nadzor nad sprovođenjem Plana vrši odgovorno lice u pravnom licu.

VI. Rokovi za sprovođenje i izveštavanje o Planu

Plan za 2025. godinu biće donet najkasnije do 31. decembra 2024. godine za narednu kalendarsku godinu i dostaviće se u elektronskoj formi ili poštom Ministarstvu za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog, najkasnije do 15. januara 2025. godine. Izveštaj o sprovođenju Plana JKP „Toplana“ Knjaževac, za 2025. godinu će se sačiniti, najkasnije do 31. decembra 2025. godine i nakon njegovog prihvatanja i verifikacije, u skladu sa članom 6. Pravilnika o izradi i sprovođenju plana upravljanja rizicima od povrede principa rodne ravnopravnosti, dostaviće se navedenom Ministarstvu, najkasnije do 15. januara 2026. godine i to na sledeću elektronsku adresu: antidiskriminacija.rodna@minlmpdd.gov.rs, ili poštom na adresu: Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog, Bulevar Mihajla Pupina 2, 11070 Beograd.

Termini koji se koriste u ovom Planu, a koji imaju rodno značenje, izraženi u gramatičkom muškom rodu, podrazumevaju prirodni ženski i muški pol lica na koje se odnose.

VII. Spisak državnih organa i organizacija civilnog društva koje se bave unapređenjem principa rodne ravnopravnosti

Redni broj	Naziv državnog organa/organizacije	kontakt	
		telefon	email
1.	Koordinaciono telo za rodnu ravnopravnost Vlade Republike Srbije	011/361-9833	rodna.ravnopravnost@gov.rs skabinet@mre.gov.rs
2.	Sektor za antidiskriminacionu politiku i rodnu ravnopravnost Ministarstva za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog	011/214-2021 011/311-0574	antidiskriminacija.rodna@minlmpdd.gov.rs
3.	Zaštitnik građana	011/206-8100	zastitnik@zastitnik.rskabinet.rs
4.	Poverenik za zaštitu ravnopravnosti	011/243-8020 011/243-6464	poverenik@ravnopravnost.gov.rs
5.	Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom	011/311-3859	office@civilnodrustvo.gov.rs
6.	Centar za studije roda i politike- Fakultet političkih nauka Univerziteta u Beogradu	011/390-2961	katarina.loncarevic@fpn.bg.ac.rs
7.	Autonomni ženski centar	011/266-2222 0800/100-007	zene.savet@azc.org.rsp ravnapomoc@azc.org.rs
8.	Atina	011/322-0030 061/638-4071	office@atina.org.rs
9.	Viktimološko društvo Srbije	011/228-8040 063/356-613 065/548-6421	vdsrbija@gmail.com

VIII. Početak primene Plana

Plan stupa na snagu odnog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli preduzeća.

Plan će se javno objaviti na internet stranici www.jkptoplanaknjazevac.rs

U Knjaževcu, dana 22. 11. 2024.god.

direktor

Nebojša Cvetković N.
Nebojša Cvetković, dipl.maš.inž.